

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 2023

990/2023

Laki

rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 3 ja 4 momentti, 25 §:n 3 momentti, 39 §:n 3 momentti, 44 ja 50 §, 52 §:n 1 momentti ja 55 § sekä

lisätään 18 §:ään uusi 5 momentti ja 23 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

16 §

Televalvonta ja sen edellytykset

Televalvonnalla tarkoitetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 3 §:n 36 kohdassa tarkoitetun viestinnän välittäjän hallussa olevien välitystietojen hankkimista viestistä, joka on lähetetty mainitun pykälän 43 kohdassa tarkoitettuun yleiseen viestintäverkkoon tai siihen liitettyyn viestintäverkkoon kytketystä teleosoitteesta tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen osoitteeseen tai laitteeseen, sekä teleosoitteen tai telepäätelaitteen sijaintitiedon hankkimista sekä osoitteen tai laitteen käytön tilapäistä estämistä. *Välitystiedolla* tarkoitetaan tässä laissa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettuun käyttäjään tai mainitun pykälän 30 kohdassa tarkoitettuun tilaajaan yhdistettävissä olevaa viestiä koskevaa tietoa, jota viestintäverkoissa käsitellään viestien siirtämiseksi, jakelemiseksi tai tarjolla pitämiseksi.

18 §

Televalvonnasta päättäminen

Lupa voidaan antaa ja päätös tehdä luvan antopäivästä tai päätöksen tekopäivästä alkaen enintään kuukaudeksi kerrallaan, ja lupa tai päätös voi koskea myös luvan antamista tai päätöksen tekemistä edeltänyttä määrättyä aikaa, joka voi olla kuukautta pidempi.

Televalvontaa koskevassa vaatimuksessa ja päätöksessä on mainittava:

- 1) toimenpiteen perusteena oleva rikos ja sen oletettu teko-aika;
- 2) henkilö, jonka voidaan perustellusti olettaa syyllistyvän 1 kohdassa tarkoitettuun rikokseen tai henkilön ollessa tuntematon toimenpiteen kohteena oleva teleosoite tai telepäätelaitte;
- 3) tosiseikat, joihin henkilöön kohdistuva epäily ja televalvonnan edellytykset perustuvat;
- 4) suostumus, jos se on televalvonnan käytön edellytys;
- 5) luvan voimassaoloaika kellonajan tarkkuudella;
- 6) televalvonnan suorittamista johtava ja valvova pidättämiseen oikeutettu virkamies;

7) mahdolliset televalvonnan rajoitukset ja ehdot.

Pidättämiseen oikeutettu virkamies päättää toimenpiteen kohteena olevista teleosoitteista tai telepäätelaitteista lukuun ottamatta tilanteita, joissa 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettu henkilö on tuntematon. Päätöksessä on mainittava perustelut toimenpiteen kohteena olevien teleosoitteiden tai telepäätelaitteiden valitsemiselle.

23 §

Peitelty tiedonhankinta ja sen edellytykset

Rajavartiolaitos saa kohdistaa henkilöön peiteltyä tiedonhankintaa tietoverkossa tutkitavakseen kuuluvan rikoksen estämiseksi, jos henkilön lausumien tai muun käyttäytymisen perusteella voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän rikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

25 §

Tekninen kuuntelu ja sen edellytykset

Rajavartiolaitoksella on oikeus tutkitavakseen kuuluvan rikoksen estämiseksi vakituiseen asumiseen käytettävän tilan ulkopuolella olevan henkilön tekniseen kuunteluun. Rajavartiolaitokselle voidaan antaa lupa myös viranomaisen tiloissa olevan rikoksen johdosta vapautensa menettäneen henkilön tekniseen kuunteluun. Kuuntelu voidaan toteuttaa kohdistamalla se tilaan tai muuhun paikkaan, jossa tiedonhankinnan kohteena olevan henkilön voidaan olettaa todennäköisesti oleskelevan tai käyvän. Rajavartiolaitos saa kohdistaa pelkästään tekniseen laitteeseen kohdistuvaa teknistä kuuntelua laitteen sijaintipaikasta riippumatta 2 momentissa säädetyn estämättä.

39 §

Menettely tuomioistuimessa

Jos henkilö on 18 §:n 4 momentin 2 kohdan mukaisesti tuntematon ja tuomioistuin on myöntänyt luvan televalvontaan, se saa tutkia ja ratkaista luvan myöntämistä uuteen teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen koskevan asian vaatimuksen tehneen tai hänen määräämänsä rajavartiomiehen läsnä olematta, jos on kulunut vähemmän kuin kuukausi samaa estettävää rikosta koskevan lupa-asian suullisesta käsittelystä. Asia voidaan käsitellä mainitun rajavartiomiehen läsnä olematta myös, jos tiedonhankintakeinon käyttö on jo lopetettu.

44 §

Kuuntelu- ja katselukiellot

Teknistä kuuntelua, teknistä katselua ja teknistä laitetarkkailua koskeviin kieltoihin sovelletaan pakkokeinolain 10 luvun 52 §:ää.

50 §

Televalvonnan, teknisen kuuntelun ja teknisen laitetarkkailun keskeyttäminen

Jos käy ilmi, että televalvonta kohdistuu muuhun kuin luvan kohteena olevalta henkilöltä lähtöisin olevaan tai hänelle tarkoitettuun viestiin taikka että teknisen kuuntelun kohteena oleva henkilö ei oleskele kuunneltavassa tilassa tai muussa paikassa, tiedonhankintakeinon käyttö on tältä osin keskeytettävä niin pian kuin mahdollista sekä tällaiset televalvonnalla saadut tiedot ja kuuntelulla saadut tallenteet sekä tällaisilla tiedonhankintakeinoilla saatuja tietoja koskevat muistiinpanot on heti hävitettävä.

Velvollisuus keskeyttämiseen sekä tallenteiden ja muistiinpanojen hävittämiseen koskee myös teknistä laitetarkkailua, jos käy ilmi, että tarkkailu kohdistuu sellaiseen luottamukselliseen viestiin, jota koskevasta televalvonnasta ja muusta teknisestä tarkkailusta kuin laitetarkkailusta säädetään tässä luvussa, taikka että toimenpiteen kohteena oleva henkilö ei käytä tarkkailun kohteena olevaa laitetta.

52 §

Salaisen tiedonhankintakeinon käytöstä ilmoittaminen

Televalvonnasta, suunnitelmallisesta tarkkailusta, peitelystä tiedonhankinnasta, teknisestä tarkkailusta ja valvotusta läpilaskusta on viipymättä ilmoitettava tiedonhankinnan kohteelle kirjallisesti sen jälkeen, kun tiedonhankinnan tarkoitus on saavutettu. Salaisen tiedonhankintakeinon käytöstä on kuitenkin ilmoitettava tiedonhankinnan kohteelle viimeistään vuoden kuluttua sen käytön lopettamisesta. Henkilöön kohdistettua televalvontaa koskevassa ilmoituksessa on yksilöitävä toimenpiteen kohteena olleet teleosoitteet ja telepäätelaitteet.

55 §

Viestinnän välittäjän avustamisvelvollisuus ja pääsy eräisiin tiloihin

Viestinnän välittäjän on ilman aiheutonta viivytystä tehtävä televerkkoon televalvonnan edellyttämät kytkennät. Sama koskee myös niitä tilanteita, joissa Rajavartiolaitos toteuttaa televalvonnan teknisellä laitteella. Viestinnän välittäjän on lisäksi annettava pidättämiseen oikeutetun virkamiehen käyttöön hallussaan olevat teknisen seurannan toimeenpanoa varten tarpeelliset tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä marraskuuta 2023.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa oleviin salaisiin tiedonhankintakeinoihin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Helsingissä 2.11.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sisäministeri Mari Rantanen